

29.

Eugeniusz Zak

"Chłopiec w zielonej kamizelce", 1919

Cena wylicytowana: 750 000 zł

olej/płótno, 100 x 81 cm

sygnowany l.g.: 'Eug. Zak'

Podatki i opłaty

- Do kwoty wylicytowanej doliczana jest opłata aukcyjna. Stanowi ona część końcowej ceny obiektu i wynosi 18%.

Esej

Wojenny okres jest określany w biografii artysty jako „smutny” (Stefania Zahorska). Malarz trafił do prowincjonalnego miasta, gdzie nie znalazł odbiorców dla swojej sztuki. Dzięki pobytowi w Polsce mógł się aktywnie włączyć w tutejsze życie artystyczne: brał udział w wystawach pierwszej polskiej awangardowej grupy „Ekspresjonistów Polskich” (Kraków,

listopad 1917; Lwów, kwiecień 1918) oraz I wystawie Polskiego Klubu Artystycznego w hotelu „Polonia”. W styczniu 1917 roku urządzono pierwszą wystawę indywidualną jego dzieł (Towarzystwo Wydawnicze, Warszawa). Zak eksponował swoje prace w Towarzystwie Zachęty Sztuk Pięknych w Warszawie oraz na organizowanych tam wystawach Towarzystwa „Sztuka”. Spektakularny „Chłopiec w zielonej kamizelce” powstaje w „polskim” okresie. Niezależnie od izolacji artysty od paryskiego życia artystycznego jego twórczość podlegała stałym przemianom. Od 1917 roku w jego twórczości występował motyw samotnej postaci wyobrażonej w nieokreślonej przestrzeni, czasem zaułku. Barbara Brus-Malinowska, monografistka Zaka, odnotowuje, że poprzez tego rodzaju tematykę artysta chciał wyrazić „świat ‘na opak’, którego mieszkańcami są ludzie ‘wolni’” (Barbara Brus-Malinowska, Eugeniusz Zak 1884-1926, katalog wystawy, Muzeum Narodowe w Warszawie, Warszawa 2004, s. 63). Artysta od tego momentu stałe malował tancerzy, pajaców, cyrkowców, pijaków czy włóczęgów. Przedstawiony chłopiec niesie ze sobą o wiele większy ładunek emocjonalny: mimo błogiej mimiki jest drapieżny w wyrazie. Zak ujął postać frontalnie, sytuując ją na płaskim, granatowym tle. Monumentalny wyraz zwielokrotnia światło, które pada z prawej strony kadru i tworzy duże kontrasty świetlne. Barwne napięcie istniejące między różowymi spodniami a zieloną kamizelką ewokuje nieco nadrealny charakter przedstawienia. Zak precyzyjnie oddaje linie swojego modelu, lecz odtwarzaną naturę przekracza, ewokując wizyjny charakter portretu.

Pochodzenie

- dom aukcyjny Sotheby's, Tel Aviv, maj 1987 - kolekcja prywatna